

Літвінова В.О.

к.е.н., доцент

Одеський національний економічний університет (Україна)

Панскін Г.Г.

аспірант

Одеський національний економічний університет (Україна)

РОЛЬ АНАЛІЗУ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ У ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО БІЗНЕСУ

Малі та середні підприємства об'єктивно реалізують свою діяльність та розвиваються як незалежна сфера нинішньої ринкової економіки. Малий бізнес відіграє важливу соціально-економічну роль, оскільки він підтримує як соціальну, так і політичну стійкість, формує раціональну структуру економіки, допомагає зменшити вплив структурних змін, найбільш швидко пристосовується до змін потреб конкретного ринку, сприяє гармонійному розвитку регіонів країни, забезпечує збільшення доходної частини бюджетів усіх рівнів, створює та використовує технічні, промислові, а також управлінські інновації. Крім того, малий бізнес створює нові робочі місця, що підвищує фінансову активність населення, а це в свою чергу стимулює економіку в цілому.

Однак підприємства малого та середнього бізнесу часто стикаються з проблемою недостатності коштів, яка безпосередньо пов'язана з низьким рівнем фінансового аналізу та фінансового планування в цьому секторі бізнесу. Керівництво компаній повинні фокусуватися на забезпеченні фінансової стійкості організації, здійснювати поточний контроль над фінансовим станом для оперативного виявлення причин погіршення ситуації з прогнозування майбутнього розвитку.

Об'єктом аналізу фінансового становища є, передусім, фінансові активи та грошові потоки. Грошові потоки підприємства визначаються як пересування грошових активів у часі, представляючи систему розподілу надходжень та витрат грошових коштів та їх еквівалентів, які виникають внаслідок економічної діяльності підприємства [1, с. 83].

Основними завданнями аналізу фінансового стану є об'єктивна оцінка фінансового стану та виявлення проблемних областей; визначення причин поточної ситуації; підготовка основи прийняття управлінських рішень. За твердженням І. Спільник – «аналіз грошових потоків дозволяє підприємствам ефективно управляти кредитною політикою і взаємовідносинами з постачальниками та клієнтами. Він сприяє вчасному виявленню можливих проблем у фінансових операціях та вдосконаленню стратегій взаємодії з партнерами» [2, с. 68].

Показники, що використовуються у фінансовому аналізі, можна поділити на абсолютні та відносні. Абсолютні показники не завжди надають повну картину та можуть бути спотворені у періоди високої інфляції. Тому їх слід розглядати разом із відносними показниками. Відмінною особливістю відносних

показників є можливість порівняння їх із нормативами, даними інших компаній у галузі, а також аналіз даних за попередні періоди з урахуванням інфляції.

Аналіз фінансового становища можна проводити як загалом (експрес метод), і більш детально (поглиблений метод). Експрес-аналіз фінансового стану є відбір основних показників та оцінку їх динаміки для швидкого отримання загальної картини. Цей метод забезпечує оперативну інформацію про фінансовий стан підприємства.

Поглиблений аналіз фінансового стану дозволяє провести більш детальне та всебічне дослідження діяльності організації, виявити всі фактори, що впливають, і зробити прогнози на майбутній період. Усі використані у фінансовому

Під час проведення поглибленого аналізу фінансового становища застосовується весь спектр фінансових показників задля забезпечення максимальної об'єктивності висновків. Комплексний аналіз цих показників допомагає виявити фактори, що впливають на зміну фінансового стану, що дозволяє приймати обґрунтовані управлінські рішення.

Таким чином, можна зробити висновки, що існує достатньо розвинута методична база для проведення фінансового аналізу. Але керівництву малого підприємства необхідно пам'ятати, що будь-який аналіз має сенс лише при використанні достовірних та актуальних даних.

Незважаючи на велику кількість теоретичних досліджень у галузі аналізу фінансового стану, залишаються питання щодо застосування та визначення нормативних значень показників. Використання середньогалузових нормативів фінансових показників для малих підприємств не уявляється доцільним, тому що у більшості випадків саме фінансова інформація малих підприємств залишається поза межами статистичних банків даних. Це пов'язано зі специфікою організації звітності та оподаткування таких компаній. Крім того середньогалузові показники мають загальновідомий недолік: заздалегідь вони не враховують індивідуальні особливості кожної конкретної компанії.

Але мале підприємство може відстежувати динаміку власних показників та аналізувати причини певних тенденцій. Такий підхід потребує від підприємств організації та безперервного ведення стандартизованої системи внутрішнього обліку фінансової інформації, що, на перший погляд у сучасних умовах діджиталізації не уявляється проблематичним. Але на практиці малі підприємства стикаються з нестачею робітників, знань та, навіть, фінансових ресурсів не стільки для придбання певного програмного продукту, скільки для його коректного впровадження та опанування.

Список використаних джерел

1. Труш Ю. Л. Напрями удосконалення управління грошовими потоками на підприємстві. Київ, 2019. № 5. С. 82–84
2. Спільник І. Грошові потоки підприємства: комплексний аналіз за даними фінансової звітності. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. Міжнародний науковий журнал. 2019. Випуск 1-2. С. 67–85.